

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

28. august 2018

Deres ref. 17/4522

HØRINGSSVAR - GJENNOMFØRING AV KAPITALKRAVSREGELVERKET (CRR/CRD IV)

Kommunalbanken viser til Finansdepartementets høringsbrev av 30. mai 2018 med utkast til regelverksendringer for gjennomføring av EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV), og vi gir med dette vår høringsuttalelse.

Kommunalbanken mener overordnet sett at Finanstilsynet har utarbeidet et grundig høringsnotat som gir et godt grunnlag for korrekt og hensiktsmessig gjennomføring av resten av CRR/CRD IV i Norge. Kommunalbanken støtter arbeidet for finansiell stabilitet gjennom mer solide finansinstitusjoner, og som del av det indre markedet stiller Kommunalbanken seg positiv til regelverksendringer som kan bidra til å sikre likere rammevilkår for sammenlignbare finansinstitusjoner i EØS-området. Kommunalbanken er derfor i all hovedsak enig i forslagene fra Finanstilsynet. Vi har imidlertid merknader til enkelte deler av Finanstilsynets forslag som gjennomgås i det følgende.

Noen generelle merknader til regelverksstrukturen

Inkorporasjon av CRR/CRD IV i forskrift etter innlemmelse av rettsaktene i EØS-avtalen vil innebære at forskriftsbestemmelser som frem til nå har spilt en helt sentral rolle i reguleringen av norske finansforetak, i stor grad oppheves. I oppdraget ber departementet Finanstilsynet om å vurdere om det er direktivbestemmelser som ikke er gjennomført i tilstrekkelig grad, samt foreslå nødvendige tekniske endringer og presisere gjennomføringen av nasjonale valg. Sistnevnte skal fastsettes i CRR/CRD IV-forskriften. Kommunalbanken mener at dette er en hensiktsmessig struktur. CRR/CRD IV utgjør samtidig bare en del av den samlede reguleringen av norske finansforetak.

I den forbindelse ønsker vi å fremheve viktigheten av å unngå at regelverket blir enda mindre tilgjengelig og brukervennlig enn idag. Et mulig tiltak kan være å etablere en portal hvor det finansregulatoriske rammeverket så langt som mulig samles. Alternativt kan det vurderes om Finanstilsynets nettside kan videreutvikles slik at det gis en enda mer samlet og konsolidert oversikt over relevant regelverk fordelt på institusjonstypene.

Systemrisikobuffere

Etter gjeldende norsk regelverk er nasjonalt systemviktig finansforetak gjenstand for både systemrisikobuffer og buffer for systemviktige institusjoner (O-SII-buffer) for hele beregningsgrunnlaget. I avsnitt 4.1 i høringsnotatet presiserer Finanstilsynet at det følger av EU-reglene at bare det høyeste av disse to bufferkravene som skal gjelde, med mindre systemrisikobufferen begrenses til nasjonale eksponeringer (jf. direktivet art. 133 (4)). Kommunalbanken støtter Finanstilsynets tolkning av EU-regelverket, men mener samtidig at det kan fremstå som noe utydelig hvordan systemrisiko- og O-SII-bufferkravet skal beregnes i Norge dersom Finanstilsynets forslag gjennomføres.

Finanstilsynet foreslår at beregningsgrunnlaget for kapitalbuffer skal følge av forordningen art. 92 (3), jf. forslag til CRR/CRD IV-forskriften § 3 nytt første ledd. Isolert sett synes henvisningen å innebære at samtlige bufferkrav skal beregnes for hele beregningsgrunnlaget, noe som ikke vil være i samsvar med CRD art. 131(15), jf. art. 131(14) siste avsnitt og art. 133(4) og (5). Vi legger til grunn at det ikke har vært tilsiktet å foreslå bestemmelser i strid med CRD IV, og foreslår at departementet foretar nødvendige presiseringer i forskriftsbestemmelsen slik at ordlyden bringes i samsvar med direktivet.

Behandling av kommuner i store engasjementsregelverket

I avsnitt 2.4 foreslår Finanstilsynet å videreføre at kommuneeksponeringer kan risikovektes med 20 prosent i regelverket for store engasjementer. Kommunalbanken støtter dette. Bestemmelsen er sentral for Kommunalbankens mulighet til å oppfylle sitt sektorpolitiske mandat om å tilby kostnadseffektiv kreditt utelukkende til kommunal sektor. Samtidig er samtlige norske kommuner og fylkeskommuner kunder i Kommunalbanken, slik at utlånsporteføljen er godt diversifisert innenfor det kundesegmentet banken skal operere i. 20 prosent risikovekt representerer uansett også en konservativ tilnærming til reell risiko knyttet til norsk kommunal sektor.

Vi oppfordrer i denne forbindelse også norske myndigheter, gjennom sitt samarbeid med beslutningstakere i EU, om å arbeide for at det nasjonale handlingsrommet som følger av forordningen art. 400 (2) (b) videreføres også i fremtiden.

Systemet for risikostyring og internkontroll

Finanstilsynets foreslår i ny § 36 i CRR/CRD IV-forskriften at store foretak må ha egne kontrollfunksjoner for henholdsvis risikokontroll og etterlevelse. CRD IV stiller ikke eksplisitte krav til dette, men EBAs «Guidelines on Internal Governance» fra september 2017, forutsetter at det er etablert funksjoner både for risikostyring og etterlevelse (compliance).

Det fremkommer av EBAs retningslinjer at forholdsmessighetsprinsipper kan komme til anvendelse, basert på foretakets individuelle risikoprofil og forretningsmodell, men også foretakets størrelse, interne organisering, samt art, omfang og kompleksitet på aktivitetene. Med dette som utgangspunkt tillates det å kombinere risikostyrings- og compliancefunksjonen, jf. art. 159. Vi ønsker videre å vise til EBAs retningslinjer art. 188:

«Where it is not proportionate to appoint a person who is dedicated only to the role of head of compliance, taking into account the principle of proportionality as set out in Title I, this function can be combined with the RMF (Risk Management Function) or can be performed by another senior person (e.g. head of legal), provided there is no conflict of interest between the functions combined.»

Kommunalbanken legger til grunn at separat compliance-funksjon med direkte rapporteringslinje til administrerende direktør, under gitte forutsetninger, vil kunne inngå i risikostyringsenheten, og følgelig at CRR/CRD IV-forskriften ny § 36 ikke nødvendigvis vil kreve at det etableres egen compliance-enhet i store foretak. Kommunalbanken støtter med dette ordlyden i ny § 36 i CRR/CRD IV-forskriften, og legger til grunn at Finanstilsynet vil håndheve bestemmelsene i tråd med det vi oppfatter å være intensjonen til EBAs retningslinjer.

EUs revisjon av CRR/CRD

Kommisjonens forslag til revidert CRR/CRD tar sikte på å innføre flere bestemmelser i tråd med Basel III, men det fremkommer også et tiltagende ønske om at rammevilkårene skal hensynta finansinstitusjonenes størrelse og kompleksitet mv. For Kommunalbanken er det samtidig av særlig interesse at regelverksutviklingen i fremtiden i større grad ser ut til å tilpasses finansinstitusjoner med avvikende forretningsmodell.

Kommunalbanken vil benytte anledningen til å presisere at det i det pågående arbeidet med revidert CRR/CRD i EU er viet ikke ubetydelig oppmerksomhet på regulatorisk behandling av offentlig eide institusjoner som er etablert for å fremme samfunnsmessige og politiske målsetninger. Hensynene som ligger til grunn for tilpassede løsninger for kommunefinansieringsinstitusjoner i EU gjør seg gjeldende for Kommunalbanken på lik linje. Det er derfor viktig at dette følges opp av norske myndigheter slik at løsninger som drøftes i EU får en utforming som også passer for norske forhold, samt at handlingsrom deretter utnyttes nasjonalt på grunnlag av de relevante hensynene.

Med vennlig hilsen

Thomas Yul Hansen
Leder Juridisk og Regulatorisk

Einar Thorsrud Lømo
Senioranalytiker

